

“És un èxit de tot el país”

Carles Manera, conseller d'Economia i Hisenda del Govern Balear, explica el nou finançament, que considera un èxit per a tota la societat illenca.

La reforma s'ha fet per raons polítiques de Zapatero, per conhortar ERC i el govern tripartit català, o per raons de justícia?

—Era imprescindible que es reformés el model. Sobretot per a les Balears, que teníem unes dades demolidores. Però era urgent també per a d'altres comunitats que estaven molt mal finançades. La situació a Catalunya és molt més complexa que per exemple a les Balears, amb un partit nacionalista potent a l'oposició i un altre al govern que necessita marcar terreny, i si això ha influït o no... El que a nosaltres ens interessa és que, pel que fa a les Balears, necessitàvem aquesta reforma i l'hem assolida a través d'una feina en doble sentit: una part molt tècnica que hem realitzat a la conselleria [d'Economia i Hisenda] i una altra de política, de contactes al més alt nivell tant de partit socialista com de govern central, que ha fet el president Antich.

—**El Govern està satisfet?**

—Sí. Els resultats han estat molt satisfactoris. Sempre, naturalment, hi haurà gent que digui que es podria haver aconseguit més, i no li negaré que a nosaltres ens hauria agradat anar cap a forquilles més altes. Però també s'ha de dir una cosa: ningú en el seu judici es pensava ni somiava fa un parell de mesos que arribarien a cinc-cents milions de més a les Balears.

—**És una xifra tancada?**

—No, està oberta a l'alça. Quan es determinin les mitjanes —a la comissió mixta— de finançament per capita exacte, ja que fins ara el govern central no ha donat cap número, sabrem exactament quin és el nombre de milions addicionals que ens arribaran. Però ja dic, les variacions, en tot cas, seran a l'alça.

—**Aleshores, si el govern central no ha donat xifres, com és que ca-**

da govern autònom ja sap el que rebrà?

—Perquè són prospectives fetes per cada govern.

—**Totes correctes?**

—Bé, en algun cas crec que són exagerades.

—**No és el cas de les Balears?**

—No. I, a més, el govern [central] ens ha donat garanties que estarem a la mitjana, la qual variarà a l'alça per a nosaltres en funció del nombre exacte de la quantitat global addicional que finalment es posi sobre la taula. La ministra Salgado va dir que serien onze mil milions i escaig. Quan es conegui la xifra exacta, sabrem què rebrem exactament nosaltres. Vull insistir, però, que els cinc-cents milions estan garantits.

—**Garantits per escrit?**

—Sí. En el document [que el conseller lliura al periodista] del model està escrit clar que aquelles comunitats amb fons de suficiència negatiu i que no arribin a la mitjana de finançament per capita podran compensar aquesta situació amb el fons de suficiència i el fons de competitivitat. Només les Balears estan en aquesta situació. Per tant, sí que està garantit per escrit.

—**Tinc la sensació que la famosa mitjana tothom la interpreta com vol. Vostè diu que estem a la mitjana amb aquests cinc-cents milions, però el Bloc, a través de Pere Sampol, diu que per estar a la mitjana haurien de ser prop de sis-cents milions. La diferència no és poca...**

—És ver que passa això. Hem de tenir en compte que totes les comunitats fan les seves projeccions del que rebran. En alguns casos s'està tirant a l'alça, fent veure, per raons polítiques, que rebran més del que en efecte tindran. Llavors, si algú suma totes aquestes quantitats que es publiquen,



MIQUEL PAYERAS
“Els doblers ajuden, tranquil·litzen, però hem

no surten els onze mil milions i escaig dels quals parla la ministra, sinó bastant més, i així, és clar, la teòrica mitjana s'incrementa. Hi ha comunitats que clarament estan inflant els números.

—**Vós no ho feu?**

—No. Nosaltres sempre hem estat molt discrets i prudents. Com sabeu, mai no hem volgut parlar de xifres, sinó d'estar a la mitjana. I se'ns ha criticat molt. Però quan hem parlat finalment d'una xifra és perquè tenim la garantia absoluta que l'obtindrem, com a mínim. Durant tot aquest llarg procés potser no hem donat públicament tota la informació que teníem, com és lògic, però mai no hem mentit. Allò important és que arribaran almenys cinc-cents milions i si la mitjana fos superior, la diferència la deixarem de pagar al fons de suficiència i, per tant, estarem a la mitjana. Això és el que està pactat, escrit i aprovat.



de ser conscients que la crisi és molt severa.”

—Per què tant de secret, per què el govern central no dóna xifres exactes i deixa alimentar projeccions de cada comunitat que, com vostè diu, no totes estan justificades?

—És lògic que actuï així. Fins que cada comissió mixta [formada pel govern central i el respectiu govern autonòmic] no es reuneixi i tanqui exactament la xifra de cada comunitat no es podrà conèixer el nombre exacte de milions addicionals que hi haurà.

Sense cap dubte. La primera [més afavorida] és Catalunya, la segona les Balears.

Per tant, és una actitud prudent. El document de la reforma és molt clar: primer es reuneix el Consell de Política Fiscal i Financera, on s'aprova el model, després es converteix en llei i, finalment, les reunions de les comissions mixtes concretaran les xifres per a cada comunitat. El govern actua amb prudència i deixa que passi cada fase abans de parlar de números concrets. Una altra cosa és que hi hagi governs que per raons polítiques estiguin avançant esdeveniments.

—Les Balears és de les comunitats més afavorides, com va prometre Zapatero?

—Sense cap dubte. La primera és Catalunya, la segona les Balears i la tercera Andalusia. Nosaltres tenim garantits 485 euros per capita, la qual cosa dóna els cinc-cents milions globals addicionals.

—No hi haurà sorpreses negatives en el sentit que els onze mil milions al final del procés no siguin tants o que alguna comunitat rebi més i uns altres manco del que és previst?

—Per a les Balears no hi haurà cap sorpresa negativa. Us ho puc assegurar. Perquè, torn a repetir, està garantit per escrit —encara que no apareix el nom de les Balears—, ja que som l'única comunitat que podria estar en el supòsit al qual m'he referit abans. Per tant, com a mínim tindrem els cinc-cents milions addicionals. Miri, fins i tot consellers d'Economia de comunitats del PP digueren que entenien l'esforç del govern central per satisfer les Balears a través de la clàusula que abans he explicat. Així de clar està. A més, tenim el compromís polític del president del govern. Així que tant des del punt de vista polític com des del punt de vista tècnic i des del punt de vista formal està garantit el que rebrem. Nosaltres estem del tot tranquils.

—Per què creieu, doncs, que hi ha a les Balears tanta desconfiança en relació amb la xifra que es tindrà finalment?

—No ho sé. És ver el que vostè diu. També ho he notat. És com si molta gent no s'ho acabés de creure. Hi ha molt d'escepticisme tot i ser tan bona la notícia. Per ventura és per això, perquè és tan bona notícia, que ningú no s'ho acaba de creure. Vull insistir en una cosa que ningú no em podrà negar. Des de la conselleria sempre hem estat francs, fins i tot quan parlem de la crisi i donem una xifra, per dolenta que sigui, que potser d'altres podrien amagar. Nosaltres no mentim. I si diem ara el que diem fem exactament igual: no mentim. Però té raó vostè, hi ha molt d'escepticisme, i no ho entenc.

—En què notaran els ciutadans balears la injecció d'aquests doblers?

—Ara es posarà en marxa el model de forma progressiva. Quan funcioni a velocitat de creuer crec que la situació econòmica s'haurà arreglat prou per obtenir majors ingressos tributaris i aleshores serà quan el ciutadà podrà percebre el benefici d'aquest sistema de finançament, que si ara no el pot percebre és perquè la caiguda dels ingressos a causa de la crisi ha fet baixar molt la recaptació. A més, com que el sistema preveu un ajust automàtic del que rebem

“Negociar amb Madrid és molt difícil. Allà tenen una visió d’administració central que fa molt costós negociar-hi.”



MIQUEL PAYERAS

en funció de la demografia, també per aquest costat guanyarem finançament. En conjunt, doncs, el ciutadà disposarà de més recursos d’inversió en sectors bàsics com són el sanitari, l’educatiu i el de política social.

—**Segons heu dit, una part dels diners hauran d’anar a eixugar deute.**

—Sí. Tenim un deute que fa que paguem seixanta-quatre milions d’euros a l’any d’interessos. És la mateixa xifra que transferim cada any a la universitat. És brutal. Hem de rebaixar aquests costos financers. No podem eixugar el dèficit de cop, però l’hem de rebaixar.

—**La crisi serà manco crisi amb aquests doblers que rebrem?**

—Els doblers ajuden, tranquil·litzen, però hem de ser conscients que la crisi és molt severa. Nosaltres patim una reducció d’ingressos pressupostaris superior a la mitjana de la resta de comunitats. Enguany esperem recaptar uns cinc-cents vuitanta milions d’euros menys que l’any passat. Són molts diners. Això dóna idea de la severitat de la crisi que patim a les Balears. És un forat enorme a les nostres arques autonòmiques. A més, hem de ser realistes: els ingressos per activitat immobiliària

no tornaran a ser tan sucosos com han estat. Bimbolles immobiliàries com les que hem conegudes no tornaran. A les Balears no podem sacrificar el territori, com ha passat, la qual cosa és pa per a avui i fam per a demà, com s’ha demostrat. Per tant, ens haurem d’acostumar a tenir uns ingressos més modestos i a saber gestionar-los més eficientment.

—**Sovint se sent a dir que tant el PP com el PSOE maltracten per igual les Balears, quan governen a Madrid. Ara, amb el finançament, s’ha complert o s’ha acabat, això?**

—Negociar amb Madrid és molt difícil sempre. Allà tenen una visió d’administració central que fa molt costós negociar-hi. Ara bé, particularment he notat un canvi. Quan entràrem a governar i anàvem a negociar a Madrid sentíem: “Ya vienen los ricos a quejarse...” Aquesta actitud ha canviat, afortunadament. I ha canviat de dalt a baix, pel que respecta a les Balears. Els hem fet veure que som una administració pobra que ha estat maltractada. I ho hem assolit amb dades que no eren nostres, sinó dades d’experts d’arreu de l’estat. Ha estat complicat, però hem aconseguit que a Madrid canviïn la forma d’entendre les Balears. En això la feina política feta pel president Antich davant del president Zapatero ha estat fonamental. Es pot pensar que és insuficient el que hem aconseguit en diners, però les dades objectives són irrefutables.

—**Zapatero ha complert amb les Balears, amb el finançament?**

—Sí, el president Zapatero ha complert.

—**Políticament és un triomf per al PSOE?**

—És un èxit de país. No vull parèixer transcendental, però ho crec sincerament, és un èxit de tot el país. Perquè la feina de la Plataforma, dels sindicats, de patronals, de tots els grups polítics —si bé el PP s’ha quedat una mica despenjat—... ens ha ajudat molt. Us ho dic sincerament: és un èxit col·lectiu. Sense l’empenta de la societat civil hauria estat més difícil. Som una comunitat petita, tenim el pes polític que tenim, hem de ser realistes, però amb el finançament hem sabut conjugar un moviment cívic, que és el que ha permès l’èxit de tots.

Miquel Payeras